

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališka poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/3 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/6 strani K 8, za 1/8 strani K 4, za 1/12 strani K 2, za 1/24 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 7. februarja 1909.

X. letnik.

Lažete! . . .

Huda je beseda, ki jo na tem mestu izpregovorimo. Lažete, vi lažete! Kdo je to, kdo laže? . . . Mi se ne bomo skrivali in tudi krinke ne bomo vtikali na obraze. Ne, še enkrat povemo čisto javno in odkrito: Vi — vi lažete! . . . Prvaštvo laže! In pod imenom „prvaštvo“ razumemo vse one ljudi, ki barantajo s „slovenstvom“, kakor baranta judovski kramar s svojo robo ali kočevsar s svojimi pomeranci. Prvaštvo, — to je skupina tistih ljudi, ki si domišljujejo, da so smetana v posodi, medtem ko tvori po njih mnenju vse drugo ljudstvo le posneto mleko. Prvaštvo, — to je družba večinoma lepo oblečenih ljudi v cilindrih in fraku, ki mislijo, da jim bode ljudstvo le zato roko poljubovalo, ker znajo tako lepo „Kje domov muj“ ali pa „Lepa naša domovina“ zapeti. Prvaštvo, — to so gospodje, ki ti pripenjajo rdečo-plavo-bele trakove na prsa, ki ti pa obenem tvoje žepce izpraznjujejo in na tvoje ime dolgove delajo. Prvaštvo, — to je tista fina, s „slovenstvom“ polakirana gospoda, ki pošilja sicer svojo lastno deco v nemške šole, tebi pa brani nemški poduk in te imenuje „izdajalca“, ako bi ti s tvojo deco to naredil, kar naredi ona vsak dan z lastnim svojim otrokom; — to je tista gospoda, ki sili „v imenu domovine“ in bogve kaj še vsega, da kupuje tvoja žena blago pri nje, pa čeprav je blago slabo in cena visoka; — to je tista družba, ki te uči, da nalagaš krvave svoje prihranjene krajcarje v zakotnih „posojilnicah“ brez garancije in brez rezervnega sklada, medtem ko bi lahko ta denar desetkrat bolje in koristneje in zanesljivejše v nemški šparkasi naložil; — to so tisti ljudje, ki zahtevajo od ljudstva vse zaupanje, medtem ko opeharijo z vsakim svojim dejanjem to zaupanje ljudstva. . . Prvaštvo, oh Bog, napisali bi lahko mnogo, cele liste, ko bi hoteli označiti in oceniti to, kar imenujemo s kratko besedo „prvaštvo“.

Prvaštvo, — to je začetek in konec vse naše stajersko-koroške politike! Prvaštvo, — to je prokletstvo tega vbogega, pridnega, zapuščenega in zanemarjenega našega ljudstva!

Vemo, dobro vemo, da nas bodejo za te besede imenovali „nemčurje“ in „brezverce“ in „izdajalce“ in „Esfjalte“ in „propalce“ in bogve še kaj vse. Ali stem ne bodejo spravili resnice iz sveta! S praznimi psovkami in surovo neotesanostjo se ne spravi resnice iz sveta, — ne, resnici se lahko glavo odbije in vendar bode zopet oživila in zopet napredovala in zopet zmagovala. . . In ta sveta, nepobitna, od vsakega poštenjaka priznana resnica je: — da je slovensko ljudstvo revno, izmozgano, izstradano, opeharjeno! Ali krivo je temu izmozganju in opeharjenju edino brezvestno prvaštvo.

Da, da, — veliki, milijone in milijone broječi narodi so že propadli in poginili vsled nezmožnosti in brezvestnosti svojih voditeljev, svojih „prvakov“, — in ravno tako bode pro-

padlo in mora poginiti slovensko ljudstvo, ako se ne bode otreslo svojih prvaških pijavk, svojih krvoločnih izkoriščevalcev.

To je prvaštvo!

In — vi lažete! Temu v prejšnjih stavekih razkrinkanemu prvaštvu smo vrgli besedo v okraj, da — laže! Seveda, seveda se nam bodejo ti devetkrat modri modrijani smejali — in nas bodejo ti ljudje, ki so za „slovensko stvar“ navdušeni, dokler se ne tiče to navdušenje denarnega žepa, zaničevali in tudi proklinjali. Ali vse to ne pomaga nič. Veliki učenjak Galileo Galilei je moral v sili preklicati svoje znanstvene nazore. On, ki je v znanstvenem prepričanju že pred stoletji tisto učil, kar je danes pribita resnica, on se je moral pokoriti pred ljudmi, ki niti pošteno brati in pisati niso znali, ker bi ga drugače po srednjoveškem receptu živega sežgali. Za trenutek je bila resnica premagana, ko je Galileo svoje prepričanje zatajil. Ali ko je ta veliki učenjak na smrtni postelji ležal, povedal je zopet, da ima prav in izpregovoril je krilatno besedo: E pour si muove. . . Iz smrtne postelje učenjakove se je dvigala zopet resnica in pokazala, da živi in hoče živeti in mora živeti. . . Zato pa se mi tudi ne bojimo resnice in izpregovorimo jo, pa — če vse vrag vzame. Resnica nad vse, to nam je geslo! Kaj bi proti temu geslu smešno lajanje vaških psov? Resnica nad vse, — in kdor ni za ta program, naj odide v tabor — lažnikov. . .

Vi lažete. . . Prvaštvo laže! To besedo zakličemo i danes zopet iz novega svojim nasprotnikom v obraz. Lahko bi napolnili knjige z dokazi naše trditve. Da, cele knjige in debele knjige bi bile, ko bi popisali vse laži naših prvaških nasprotnikov. In pri temu pozabimo celo v krščanski ponižnosti na prvaške laži in na obrekovanja, ki se tičejo naših oseb. Kajti nam se res ne gre za osebe, temveč za stvar. Pljunki na naše osebe nas ne zadenejo, — blato, katerega mečejo na naše osebe in žalibog tudi na naše družine, — kajti pred prvaškimi obrekovalci nimajo niti žene in otroci miru — to blato pade na prvaštvo nazaj. V javnosti in v javnem življenju pa se gre v prvi vrsti za laž, ki se tiče vse te javnosti. Torej laž, ki se tiče vsega prvaštva, — laži, s katerimi se borijo vse celotne prvaške stranke. Te laži razkrinkati in pokazati in njih vpliv onemogočiti in jih ubiti, predno zamorejo kaj škodovati, — to smatramo za svojo nalogo, ki pa je obenem tudi naloga vseh poštenih ljudi.

In teh laži v prvaštvu, teh laži v prvaškem javnem življenju in hotenju in nehanju, v prvaških skupinah in strankah in društvi, — teh javnih laži je pač dovolj. Predaleč bi nas vodilo, ko bi jih vse ponavljali. Ali nekaj posameznih jih naj zopet omenimo. Desetkrat več teh prvaških laži bi lahko popisali, ko bi brskali rečimo v zapisnikih devetletnega dela „Stajerca“ in njegove stranke. Kar je „Stajerc“ in kar je njegova polagoma rastajoča in se razvijajoča stranka prvaških laži odkrila, to samo ob sebi bi že napolnilo celo knjigo. Ali mi nimamo pro-

stora v našem v vsakem oziru potrebnem-listu, da bi se z vsem tem popečali. Zato naj izrgamo le par prvaškim lažem krinko raz lice! Kdor ima oči, naj gleda, kdor ima uho, naj poslušaj: evo prvaške laži!

1. Prvaške stranke — in sicer vse, naj se imenujejo potem klerikalne ali liberalne, — naglašajo med kmetiskim ljudstvom vedno in povsod, da so dobro „avstrijski“, da ljubijo „avstrijsko domovino“, da so „avstrijskemu cesarju udane“ itd. itd. — Vse to je laž! Kajti res je, da imajo vse prvaške stranke v svojem programu točko, da hočejo razkositi in razbiti to avstrijsko domovino, da hočejo združiti slovenski del Stajerske, Koroške in Primorske s Kranjsko, Hrvaško, Srbijo itd. v eno skupno „jugoslovensko državo.“ Ko bi prvaki to odkrito priznali, bi se jim k večjemu reklo, da so — politični norci, katerim se pametni človek k večjemu smeje. Ali kér prvaki ta svoj cilj skrivajo, zato jim lahko v obraz zakličemo: Vi lažete! — Vi prvaki lažete! Vi lažete, ko se delate za dobre patriote, medtem ko ste navadni sovražniki lastne svoje domovine. Vi lažete, ko hrepenite po medajlah in križcih avstrijskih, medtem ko si želite uničenje našega cesarstva. Vi lažete, ko volunite za italijansko „iredento“, medtem ko sami niste nič boljši. Vi lažete, ko se pustite imenovati za ces. kralj. hofrate, medtem ko izpostavljate ob 60 letnici cesarjevega vladanja sliko srbskega smrkolina Jurčka. Vi lažete, ko pravite, da se borite za „slovensko domovino, medtem ko vpijete „živio Srbija!“ . . . Ko bi bili vi prvaki pošteni, povedali bi odkrito: mi nočemo živeti v Avstriji, mi si želimo združenje s srbskimi kraljemorilci in črnogorskimi tatovi ovec. Tega odkritega, čeprav velezdajalskega poguma vi prvaki nimate. Zato — lažete!

2. Vi prvaki hujskate ljudstvo, da ne sme svoje otroke v nemške šole pošiljati, da ne smejo njegove žene v nemških prodajalnah kupovati, da ne sme ljudstvo svoj denar v nemških denarnih zavodih nalagati, da ne sme z Nemci ali Nemcem prijaznimi ljudmi občevati, da ne sme nemške ali napredne časopise čitati, — sploh z eno besedo, da vse škodljivo in nevarno in strupeno in pogubljivo, kar je nemškega ali kar le diši po nemškem ali kar je le nemštvo naklonjenega. . . Dobro! Prav dobro! Res pa je, da vsi vrhovni voditelji prvaštva svojo deco v nemške šole pošiljajo! Res je, da nikdo ne more biti prvaški voditelj, ako ne razume nemščine. Res je, da mora tudi najbolj zagrizeni prvaški trgovec pri nemških tovarnarjih kupovati, ker slovenskih fabrik ni. Res je, da so v naših pokrajinah edino nemški denarni zavodi popolnoma zanesljivi, medtem ko so prvaške posojilnice večidel navadna sleparija. Res je, da so slovenski hofrati postali to le z nemško pomočjo. Res je, da bi vsi prvaški učitelji in uradniki in duhovniki še dandanes krave pasli ali gnoj kidali, ko bi „nemško ne znali.“ Res je, da plačujejo na Avstrijskem Nemci največ davka. Res pa je tudi, da plačujejo Nemci največ davka celo na Kranjskem, ki je gotovo popolnoma od prvakov podjarmljena dežela. Res je nadalje, da se je pametno, razumno kmētijstvo na Sloven-

skem razvil edino potom nemških knjig, nemških učiteljev in sploh nemške izobrazbe. Res je, da je vsa industrija, kar se jo nahaja na Slovenskem, večidel v nemških rokah. Res je z eno besedo, da so nemški trgovci, nemški industrijci, nemška šola, pravi učitelji slovenskega ljudstva. Da, učitelji na eni strani in denarni zalagatelji na drugi strani! Kdor tega ne prizna, ta — laže, ali pa — je bolan, v glavi, na možganah bolan.

Vi lažete! Rekli smo že v začetku teh vrstic, da je beseda huda. Ali za to se ne smemo brigati. Kajti ves naš politični boj, vse naše gospodarsko delo, vse naše delovanje in hotenje v javnosti nam dokazuje z vsakim dnevom, da se ne gre več zato, da bi — skrivavnice igrali. Prvaki se lahko med seboj pripravijo, češ da je eden ali drugi bolj ali manj „mlačen“ v narodnostni gonji. Ali vsi, vsi prvaki — lažejo. In tej brezvestni laži, ki je že toliko nesreče povzročila, mora biti enkrat konec. Kdor ima le iskrico sočutja za to zanemarjeno in izprežano ljudstvo, nam mora pritrčiti, ko pravimo:

Proč z lažjo, proč z obrekovanjem in dvojnjo moraljo! — Ali smo to, ali pa to! Proč s škodljivo lažjo!

Politični pregled.

Med Turčijo in Bulgarsko postajajo razmere vedno bolj napete. Na obeh straneh se oborožujejo in bati se je resnejših konfliktov. Vzrok nasprotja tiči, kakor znano, v tem, da je bivši bulgarski knez odložil kneziški in sprejel kraljevski naslov. S tem je raztrgala Bulgarija zvezo s Turčijo, do katere je stala doslej v nekakem podaniškem razmerju in kateri je morala tudi gotove doklade plačevati. Turčija zahteva zdaj od Bulgarije večjo odškodnino in sicer je zahtevala najprej 150 milijonov frankov. Kakor se poroča, hoče pa Bulgarska le 82 milijonov plačati. Ni torej izključeno, da bode prišlo na Balkanu vkljub avstrijsko-turškemu sporazumu do prelivanja krvi.

Dopisi.

Iz Levanjc v pesniški dolini. Mnogo se je pisalo od ptujskega okrajnega zastopa, in predbaciva se mu da velike doklade nalaga in dolgove dela. Koliko koristnega za okraj je pa storil od tega se ne govori. Kdor ima možgane v glavi, mora spoznati, kaj je okrajni zastop po njegovem načelniku Ornigu v 4 letih napravil. To je kratki čas in ako se premisli, da poprejšni okrajni zastop vsih 18 let njegovega delovanja ni nič in današnji pa v prid javnega prometa toliko storil, da mora vsak in največji sovražnik to priznati in njegovemu načelniku Ornigu v srce hvaležen biti, da se je toliko v 4 letih napravilo. Le z delom se kaj doseže; koliko dela so dale ceste, kolikrat se je vozil g. Ornig in žrtvoval čas in denar, da se je vse v redu izvršilo. Hvaležni smo okrajnemu zastopu in njegovemu načelniku Ornigu, da je okrajno cesto skozi Velovlek, Levanjce in Distince po lepi pesniški dolini zgotovil in da imamo dobro zvezo na vse kraje. Dolgo let smo prosili in čakali za to cesto, pa še le gospod Ornig se je usmilil čez naš kraj in potrebne korake storil, da se naša težko pričakovana želja spoznala. Koliko koristnega se je v ptujskem okraju za javni promet pod današnjim okrajnim zastopom storilo, pogledimo na desno ali levo stran Drave. Pogledimo si novo okrajno cesto v vrbanjski fari skozi Janžovce, Jiršovce, katera dalje v Ragoznicu k sv. Rupertu lenarškega okraja pelja, leta in leta prosijo prebivalci kmečkega okraja za to cesto, ali le pri obljubah je ostalo. Lansko spomlad je ptujski okrajni zastop svojo progo zgotovil in še le ko so lenarški prebivalci, lenarški okrajni zastop hudo nadlegovali in dregali, so začeli nekaj od ptujskega okraja naprej proti sv. Rupertu delati, ali kaj, nekaj blata so nakopali na cesto in joj kaka bo tista ko bo spomlad ali deževno vreme nastalo. Ptujska cesta je ravna kot železnični tir in veselje je po nje potovati. Kmet rad doklade plača, samo da se dobro in varno vozi. In zdaj ko so sepotrebne ceste zgradile, zdaj

lažejo in obrekujejo prokleti prvaki rogovileži na najnesramnejši način okrajni zastop in hočejo ljudstvo razburiti in kar je svitlega očrniti. Sramota za take hujskače. Zdej bo se ljudstvo od teh Judežov lovilo, vse se jim bo obetal, pa se ne bode vjelo v to hudičeve zanjke. Zakaj se pa bo ljudstvo lovilo? Volitve za okrajni zastop se bližajo. Tedaj pozor, ne pustite se kmetje zapeljati od rogovilskih prvakov in premislite, kaj dobrega je današnji okrajni zastop pod vodstvom njegovega trudopolnega velezasluznega načelnika Orniga storil in bodedo mu iz srca hvaležni za vse. Ljudstvo pa se naj zdrami in pri prihodnjih volitvah, katere se bodo v kratkem vršile, današnje voditelje okrajnega zastopa, kateri so najzvestejši in odločnejši naprednjaki izvolili. Ne udajmo se prvakom!

Iz Dornave. Prihodnjo nedeljo namerava biti tukaj prav izvanreden dan veselja. Prirediti se misli namreč v šolskem poslopu (!) nek „teater“ ali boljše rečeno sejem zastarelih devic. Zbrale so se namreč nekatere device, ktere so že zdavnaj prekoračile postavno dobo mladih let, ter jih je prednica nekako tako-le nagovorila: Drage tovarišice, dosedaj sem še zmiraj imela tolažilne besede za vas in upala, da se vendar v kratkem kateri mladenič ktere od nas usmili; ker pa se vašek vedno bolj približuje brez da bi kdó za ktero vprašal, napravimo sejem, saj se tedaj sejmi že za vsako sorto napravljajo, da se tem lažje izpeča zastarelo blago, ter to ljudem naznanimo da bo „teater“; na ta način privabimo mnogo oseb, kateri bodo naše vitke postave in našo spretnost občudovali, ter je na ta način mogoče da lahkomišelnice mladeniče spodlezemo, kateri se za mlajše boljše brigajo kakor za nas. Naglas sem se pri zadnjih besedah zasmeljal, ter jih s tem opozoril, da sem vse slišal; in huda bi mi predla, ako bi jo še v pravem času ne odkuril. Mislim sem pa: Srečen fant, srečnejši še mož, kateremu bo žena pri najslabši volji „teater“ zapislala!

Cirkovce - Strasgonjce. Dopisniku v „Slov. Gospodarju“ z dne 14. jan. št. 2, naj bo povodano, da tisti dvojezični poštni pečat kakor on piše, je kar čez noč izginit; najbrž ga je on ukradel, ker ve da je čez noč izginit. Na drugi dopis „Slov. Gospodarja“ z dne 21. jan. št. 3 pa se mu zagotavlja, da je še škoda za onega Waldhauserja, ker ko bi njega ne bli zaprl, bi on vse dolgove P... ov katere imajo pri raznih obrtnikih iztirjal. Heil narodna školjska požarna bramba z nemško komando!

Veržje. Komaj je izšla druga št. „Slov. Gospodarja“, je dopisun sramotno napadel nas naročnike in naš kmečki list „Stajerc“ in je očital, da si mi lahko za manjši denar kupimo drug časnik. Mi si naročimo časnik, katerega si mi hočemo in kateri je nam v korist, in ne beramo za denarje, kakor vi in vaš dopisun. Za vas vsako nedeljo pobira po cervki g. župnik in potem s tistimi denarji, gozdno škodo plačujete. Dalje se je pohvalil dopisun, kak ste se pokazali pri veselici dne 3. t. m. Vi ste ta dan imeli gledališčno igró, in dobro sta pokazala dva fanta vašo sliko, kako sta se za nevesto pretrepala v Rozmanovi krčmi. Dalje je pohvalil dopisun diletantino Juliko Seršen, kako je v Rozmanovi krčmi pobirala za obmejne Slovence! Vi imate „obmejne Slovence“ ki sta že 10 let dolžna občinskemu predstojniku kovaško delo. Molčite, dopisun, in ne govorite, kako bi radi posojilnico ustanovili in celo naše tržanstvo ob beraško palico spravili. Vi imate posojilnico prvo v Rozmanovi krčmi in drugo pri Alojzu Fekonji. Vaši advokati dobro pobirajo v vaših posojilnicah od vas denar in posebno pa vaš šribar, kadar k vam na koline hodi in svoj trebuh napolni da vam potlej pod nos fige kaže. Opazovalec.

Sv. Marjeta Dplj. Ako hočes od daleč ptička spoznati, moraš ga slišati peti. Tudi v št. 6. od 13. januarja 1909 „Naše straže“ je neki ptiček skoval in zapel pesem o podpisaneu. Predbaciva mi da ponemčujem Marječane. Kak se moti! Ponemčujem ne, a podučujem jih na njih željo v toli jim potrebni, a dopisunu zopni nemščini. Kar se tiče dragega mi umrlega tovariša g. Goloba ne izgubim besede. Sram bi me pač bilo, ako bi se mi bilo mesto nadučitelja pod takimi okoljščami podelilo, kakor se je podelilo mesto dopisunu „Straže“. Si se ti nesramni, podli obrekovalc na to pri tvojem omenjenem spominu

na tvojo preteklost tudi spomnil? Če ne bodedo, ako ne miruješ, v prihodnji št. „Stajerc“ jaz eno zapel, da bodejo Marječani strmeli. Butec si le moj dragi dopisun. Šola taka ne more biti narodna, a pouk se mora vršiti na narodni podlagi. Kar se tiče moj poučevanja si pa prebadaš, da bi ti o njej sodil. Kar si kvasil o nemškem pozdravu je taka laž in oslarija, da se ti vse marječke knjižice smeji. Te ne oblije rudečija? Vedi pa da imamo sinčka, katerega materin in očetov jezik je nemški in pri katerem se znaš tudi ti še nam nemščine. Ker pišiš o veronauku vedi, da pred c. k. komisijo naredil skušnjo za povnanje verouka in da sem torej zmožen tudi tej stroki poučevati. Tikoč se predpisovanja nih ur kaplana, pa tebe ne bodedo vprašal, je moja dolžnost kot nadučitelj. Kajti tudi se ne bojim nobednega kaplana. Jezi te, sem pisar občine Podova. Dobro vem, kam tace moli! Podova ti je prenapredna. Kaj Fantič le jezi se! Me veseli! V marječki obpisave ne prevzamem, ker sem slišal v „lepem“ redu se vse nahaja. Kar se tiče mo časa vidi, da ga znam bolje porabiti v občini in samo svojo kakor ti — ki te je le prva brigada. Aug. Achitsch, nadučitelj

Na gori Pevec na Koroškem. Vlak krol proti slednjemu kolodvoru, midva, ljubi „Stajerc“ pa jo zavijma z balončkom na goro, pod kat donijo mile pesmice naprednega pevskega društva „Planinske cvetlice“. Trg tu spodaj se meni dopade. Akoravno sitni prvaki tudi tukaj šajo kaliti ljubi mir in razrušiti dosedajnost, vendar se mora reči, da stoji v sredi vednih tržanov močan steber nemške kulture, katera razsvetljuje in oživlja prebivalstvo okolice. — Še malo bolj na kvišku jo šarv — tako in zdaj je poljubil balonček vrhe večega „Pevca“. Aa — kako lepo za okoli dati — ja Cvetlična dolina je krasna dolina. Glej veliko „Drago“, kako mirno valovčka prej proti spodni vasi, kjer se ji dve planinski hčerki veselo pridružiti. Črez eno teh vodice most, ki je postavljen tudi zato, da nek otroku ni treba bresti vode, kadar ga prvo oč pošlje v sosedno nemško šolo. Ljubi „Stajerc“, me poglej ga, kako veselo maha proti Zdi se mi, kakor bi imel na torbici zapis N. N. Schüler der deutschen Volksschule in Ljubi „Stajerc“, tu je dokazano, kako var skrbijo nadprvaki za svojo lastno deco. Pošjo v sosedno — trdo nemško šolo, domačo školo pa poslovenijo kolikor je mogoče, da bi se ondodni šolarji (otroci ubogih, imenitnih ali pa od prvakihi posojilnic odvisni staršev) le malo ali pa nič ne priučili nemškega jezika. Prvaki duhovniki in prvaki vodite občinski, deželni in državni „kamri“, vsi z dobro nemško. Ja brez nemškega jezika bi vsi prvaki duhovci ne mogli opravljati svoje službe in brez nemščine, ki je eden najimenitnejših svetovnih jezikov, ni nobeni prvaki poslanci mogli se sporazumiti z nemškimi in drugimi poslanci. A vkljub temu mrzi sebičnim voinim prvake kočije, da bi slovensko ljudstvo nemško znalo. Obnašajo se tako, kakor t „tovarnar“ prvakihi častnih članov, ki je deklici takole zapel:

„Deklica moja,
Ne bodi tak svoja,
„Narodna“ šola ni za tebe,
Priskrbeli smo jo le za prvake tre-
Deutsche Schule im Nachbarort,
Solche besuche nur immer fort,
Die deutsche Sprache ist für dich recht wichtig,
Darum lerne sie in F. recht tüchtig!

Ljubi „Stajerc“, zdaj si slišal, kakoršno pojejo viši prvaki na tihem in zakaj da zati slovensko-nemške šole in jih želijo nadomestiti z prvakihi učilnicami. Kolikokrat sem opazoval javno prvaško djanje in nehanje, vsikrat sem pazil, da držijo veliki prvaki mački svoje kopalje le na to prokletu sebičnost:

„Njim vse — ljudstvu nič,
Prvakihi patrijem — nemško omiko,
Prvakihi plebejem — nazadnjaško politiko.“
Prihodnjič dalje...
Na Karlovi gori. Kdo bi raz tega vsakot a hvaležnega hriba ne hotel malo pokukati